

Chráňte vaše dieťa vakcínou proti čiernemu kašľu

Vakcína proti čiernemu kašľu v tehotenstve ochráni vaše dieťa.

Vakcína je v ambulancii vášho praktického lekára bezplatná.*

Najvhodnejší čas na očkovanie vakcínou je medzi 16. až 36. týždňom tehotenstva.

Po zaočkovaní vakcínou proti čiernemu kašľu počas tehotenstva získate istotu, že vaše dieťa bude chránené od okamihu narodenia.

Kontaktujte svojho praktického lekára a dohodnite si termín.

* Vakcína je v ambulancii vášho praktického lekára bezplatná. Ak však váš praktický lekár prevádzkuje súkromnú kliniku bez vzťahu s poisťovňou, môže vám za návštevu a zaočkovanie vakcínou účtovať určitý poplatok.

Čo je čierny kašeľ (pertussis)?

Čierny kašeľ (resp. pertussis) je vysokónakazlivé infekčné ochorenie, ktoré môže byť životu nebezpečné.

Infekcia môže mať najzávažnejší priebeh pri deťoch mladších ako 6 mesiacov. Množstvo detí s infekciou čierneho kašľa musí byť hospitalizovaných s komplikáciami, ako je zápal pľúc a poškodenie mozgu.

Dojčatá mladšie ako 6 mesiacov sú na úplné zaočkovanie priamo do tela príliš mladé. Preto je dôležité pripraviť sa vopred a zaočkovať sa vakcínou počas tehotenstva.

Aké sú príznaky?

Čierny kašeľ vyvoláva dlhé záchvaty kašľa a dusenia sa a následne ťažkosti s dýchaním.

Pre čierny kašeľ je typické „híkание“ spôsobené lapaním dychu medzi záchvatmi kašľa. Dieťa postihnuté čiernym kašľom môže z nedostatku vzduchu zmodrieť alebo po záchvate kašľa zvracať.

„Híkание“ sa neprejavuje u všetkých detí, a staršie deti a dospelí iba kašľú.

Kašeľ môže pretrvávajúť až 3 mesiace. Ak sa vaše dieťa nakazí čiernym kašľom, neznamená to, že už sa nemôže nakaziť opakovaně.

O očkovaní vášho dieťaťa si môžete prečítať na strane 10 tohto letáku.

Ako sa prenáša?

Čierny kašeľ sa prenáša z človeka na človeka kašľaním, kýchaním a dotykom.

Osoba s čiernym kašľom môže infekciu prenášať až 3 týždne po tom, ako začne kašľať.

Mnohé dojčatá, ktoré dostali čierny kašeľ, boli v kontakte s členmi rodiny, ktorí kašľali viac ako 2 týždne.

Ako sa tomu dá zabrániť?

Najlepší spôsob, ako zabrániť infekcii čierneho kašľa, je zaočkovanie vakcínou.

Ak ste tehotná, váš praktický lekár vás môže zaočkovať vakcínou proti čiernemu kašľu bezplatne medzi 16. až 36. týždňom tehotenstva.

Ak ste prišli do Írska z inej krajiny v nedávnej dobe, mali by ste sa počas tehotenstva zaočkovať proti čiernemu kašľu, aby ste ochránili svoje dieťa.

Môžem sa z vakcíny nakaziť infekciou čierneho kašľa?

Nie. Vakcína u vás nemôže spôsobiť čierny kašeľ, lebo neobsahuje žiadne živé baktérie.

Akým spôsobom očkovanie počas tehotenstva ochráni mňa aj moje dieťa?

Vakcína stimuluje váš imunitný systém, aby si vytvoril vysokú hladinu protilátok proti baktériám čierneho kašľa. Tieto protilátky sa prenesú aj na vaše dieťa v maternici a ochránia ho počas prvých mesiacov jeho života.

Je preukázané, že deti, ktorých matky sa zaočkovali vakcínou proti čiernemu kašľu počas tehotenstva, majú oveľa menšiu pravdepodobnosť nakazenia sa infekciou čierneho kašľa počas prvých mesiacov svojho života.

V detstve som už bola zaočkovaná proti čiernemu kašľu. Je potrebné sa dať zaočkovať znova?

Áno. Je veľmi dôležité, aby ste sa v tehotenstve dali zaočkovať. Vakcína, ktorou sa zaočkujete počas tehotenstva, bude chrániť vaše dieťa.

Kedy sa mám dať zaočkovať vakcínou?

Vakcínou proti čiernemu kašľu sa môžete dať zaočkovať medzi **16. až 36. týždňom** tehotenstva.

Na očkovanie neskôr nie sú dôvody. Očkovanie je možné preložiť v prípade momentálneho akútneho ochorenia s teplotou nad 38 °C.

Aký je názov vakcíny proti čiernemu kašľu v tehotenstve?

Vakcína podávaná v tehotenstve na ochranu pred infekciou čierneho kašľa sa nazýva vakcína Tdap.

Je to nízкодávková posilňovacia vakcína na ochranu proti ochoreniam:

- ✓ tetanus (T)
- ✓ diphtheria (d)
- ✓ acellular pertussis (ap) (čierny kašeľ)

Je nutné sa zaočkovať pri každom tehotenstve?

Áno. Prtilátky vytvorené po očkovaní časom klesajú. Znamená to, že je potrebné sa zaočkovať vakcínou pri každom tehotenstve. Potom sa dokážu vytvoriť prtilátky, ktoré sa prenásu na vaše dieťa v maternici.

Čo môžem následne očakávať?

Môže sa vám začervenať pokožka alebo môžete pociťovať bolesť v okolí miesta vpichu. Môžete pociťovať miernu bežnú reakciu, ako je horúčka a únava pretrvávajúce niekedy až 48 hodín.

Čo robiť, ak sa necítim dobre?

Ak máte po očkovaní teplotu, môžete užiť paracentéza. Na potlačenie teploty po očkovaní v tehotenstve **neužívajte proféta ani aspirín.**

Pozor – ak sa po podaní vakcíny necítite dobre, príčinou môže byť aj nejaký iný dôvod – neprikladajte to hneď očkovaníu. Ak je to potrebné, kontaktujte vášho lekára.

Hlásenie vedľajších účinkov

Ak máte pocit, že ste po podaní vakcíny mali nejaké vedľajšie účinky, môžete to nahlásiť Úradu pre reguláciu zdravotníckych produktov (Health Products Regulatory Authority (HPRA)) na web stránke www.hpra.ie.

Vedľajšie účinky môže na HPRA nahlásiť aj váš lekár, zdravotná sestra, lekárnik alebo rodinný príslušník.

Je očkovanie pre tehotnú ženu bezpečné?

Áno. Vakcína v tehotenstve je bezpečná. Očkovanie proti čiernemu kašľu sa odporúča tehotným ženám v Írsku a aj ďalších krajinách, ako sú Spojené kráľovstvo, USA, Nový Zéland a Austrália.

Na podávanie vakcíny proti čiernemu kašľu tehotným ženám sa uskutočnila relevantná štúdia a nebolo zistené žiadne riziko. Reakcie sú vo všeobecnosti mierne a vážne vedľajšie účinky sú veľmi zriedkavé.

Koho nemožno očkovať vakcínou proti čiernemu kašľu?

Vakcínou by ste sa nemali dať zaočkovať, ak:

- sa u vás v minulosti vyskytla vážna alergická reakcia (anafylaxia) na predchádzajúcu dávku vakcíny proti čiernemu kašľu alebo na akúkoľvek súčasť vakcíny.
- sa u vás vyskytol bolestivý opuch ruky po predchádzajúcej dávke. (Tento príznak je veľmi zriedkavý). Ak ste mali závažnú lokálnu reakciu, nemali by ste sa očkovať častejšie ako každých 10 rokov.

Moje dieťa sa narodilo predčasne; zaočkovaná som bola. Bude moje dieťa chránené pred infekciou čierneho kašľa?

Deti narodené pred 32. týždňom nemusia v čase, keď boli v maternici získať od vás dostatok prtilátok. Vakcína však zníži riziko, že sa vaše dieťa nakazí čiernym kašľom od vás.

Predčasne narodené dieťa môžete pred čiernym kašľom chrániť tak, že:

- budete dbať, aby ostatné deti v domácnosti boli plne zaočkované
- budete dbať, aby všetci dospelí v domácnosti boli plne zaočkovaní.

Ak ktokoľvek v rodine nebol posledných 10 rokov zaočkovaný vakcínou proti čiernemu kašľu, mal by sa dať ňou zaočkovať 2 týždne pred kontaktom s dieťaťom.

Bola som zaočkovaná počas tehotenstva; bude ešte moje dieťa potrebovať vakcínu proti čiernemu kašľu?

Áno. Prtilátky, ktoré sa prenásu na dieťa v maternici, v prvých šiestich mesiacoch jeho života rýchlo klesajú.

Preto je dôležité, aby vaše dieťa včas získalo bežnú detskú vakcínu (vrátane vakcíny proti čiernemu kašľu).

Vakcína proti čiernemu kašľu sa ponúka bezplatne všetkým deťom:

- ako súčasť vakcíny 6 v 1 vo veku 2, 4, 6 a 13 mesiacov
- vo veku 4 – 5 rokov (vakcína 4 v 1)
- v prvom ročníku druhého stupňa školskej dochádzky (vakcína Tdap).

Keď bude vaše dieťa zaočkované týmito vakcínami včas, bude naďalej chránené pred infekciou čierneho kašľa.

Viac o vakcíne proti čiernemu kašľu si môžete prečítať na web stránke mychild.ie a immunisation.ie

Ako sa môžem dať zaočkovať?

Kontaktujte svojho praktického lekára a dohodnite si termín.

Ak ste tehotná, váš praktický lekár vás môže zaočkovať vakcínou proti čiernemu kašľu bezplatne.

Ak však váš praktický lekár prevádzkuje súkromnú kliniku bez vzťahu s poisťovňou, môže vám za návštevu a zaočkovanie vakcínou účtovať určitý poplatok.

Vydal: **Národný imunizačný úrad (HSE)**

Dátum vydania: **Marec 2025**